

PROFILUL DE SĂNĂTATE AL POPULAȚIEI RAIONULUI CANTEMIR

Marionela Bucurov¹, Svetlana Brumă², Vitalie Vîntu²,
Aurel Babilev², Galina Fomivca²

Conducător științific: Raisa Deleu¹

¹Disciplina de igienă, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie
„Nicolae Testemițanu”

²Centrul de Sănătate Publică Cahul

Introducere. Fiecare raion diferă de profilul național. Diferențele respective trebuie considerate în cadrul planificării strategice și operaționale a serviciilor, intervențiilor și programelor de sănătate. Pentru identificarea necesităților de sănătate, pe plan european s-a recomandat bine Profilul de sănătate. **Scopul lucrării.** Dezvoltarea profilului de sănătate a raionului Cantemir, pentru a oferi dovezi/evidențe pentru planificarea programelor de sănătate – preventive, curative și de reabilitare centrate pe necesități. **Material și metode.** S-a efectuat un studiu mixt, retrospectiv descriptiv, în conformitate cu metodologia Ghidului Național de elaborare a profilului de sănătate (ordin MS nr. 1363/2014). S-au calculat ratele, proporțiile, valorile medii; analiza comparativă după mediu de reședință, sex, vârstă, factor de risc, etc., a indicatorilor relevanți înregistrați în anii 2013-2019. **Rezultate.** Au fost identificate tendințele pozitive și negative înregistrate la nivel raional. Printre tendințele pozitive cităm: creșterea ratei natalității, a elevilor beneficiari de alimentație gratuită în școală, a populației asigurată cu apeduct și reducerea mortalității prin boli ale sistemului circulator, a prevalenței prin boli cardiovasculare, hepatite cronice și ciroze hepatice. Printre cele negative - ascensiunea copiilor rămași fără îngrijire părintească, a mortalității în populația în vârstă aptă de muncă, a incidenței și prevalenței HTA și a diabetului zaharat la adulți, a obezității, bolilor sângelui și organelor hematopoietice la copii, reducerea vizitelor la medicul de familie. **Concluzii.** Profilul de sănătate este în aceeași măsură atât instrument de lucru care are o metodologie distinctă de elaborate, cât și izvor de dovezi pentru planificarea strategică și luarea deciziilor bazate pe dovezi, util pentru toate serviciile descentralizate în teritoriu. **Cuvinte-cheie:** profilul de sănătate, starea de sănătate a populației, determinantele sănătății, profil demografic, natalitate, morbiditate, incidența bolilor, prevalența bolilor.

HEALTH PROFILE OF THE POPULATION OF CANTEMIR DISTRICT

Marionela Bucurov¹, Svetlana Brumă², Vitalie Vîntu²,
Aurel Babilev², Galina Fomivca²

Scientific adviser: Raisa Deleu¹

¹Hygiene Discipline, Nicolae Testemițanu University,

²Cahul Public Health Center

Introduction: Each district varies from the national profile, and these differences need to be taken into account in the strategic and operational planning of health services, interventions, and programs. The Health Profile has been highly recommended at the European level for identifying health needs. **The aim** was to develop of the health profile of the Cantemir district, to provide proofs/evidence for the planning of preventive, curative and rehabilitation health programs based on the needs. **Materials and methods.** A mixed, descriptive retrospective study was conducted, in accordance with the methodology of the National Guide for the development of the health profile (Ministry of Health order no. 1363/2014). Rates, proportions, average values were calculated; the comparative analysis by place of residence, sex, age, risk factor, of the relevant indicators recorded in the years 2013-2019. **Results.** The positive and negative trends registered at district level were identified. Among the positive trends, the following indicators showed an increase: the birth rate, the number of students receiving free meals at school, the population provided with water supply. At the same time, the reduction of mortality due to diseases of the circulatory system, the prevalence of cardiovascular diseases, chronic hepatitis, and liver cirrhosis was also observed. Negative trends observed reported by the increase of the following indicators as: the rise of the number of children left without parental care, mortality in the working-age population, the incidence and prevalence of hypertension and diabetes in adults, obesity, diseases of the blood and hematopoietic organs in children, reducing visits to the family doctor. **Conclusions.** The health profile is as much a working tool that has a distinctive methodology to develop, as it is a source of evidence for strategic planning and evidence-based decision-making, useful for all local decision-makers. **Keywords:** health profile, population health status, health determinants, demographic profile, birth rate, morbidity, disease incidence, disease prevalence.